

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĎELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

PRVA NEDJELJA DOŠAŠĆA

**BDIJTE JER NE ZNATE KAD
ĆE SE DOMAĆIN VRATITI.**

PROSINAC

Ned. 3. PRVA NEDJELJA DOŠAŠĆA
Franjo Ksaverski, Sofonija
prorok, Lucije

Pon. 4. Ivan Damašcanski, Barbara,
 Suncica

Uto. 5. Krispina, Sabina, Slavka

Sri. 6. **Nikola biskup**
 Niko, Nikša, Nikica, Vladimir

Čet. 7. **Ambrozije**, Sabina, Urban

Pet. 8. **BEZGRJEŠNO ZAČEĆE**
BLAŽENE DJEVICE MARIJE

Sub. 9. Ciprijan, Liberan, Diego,
 Zdravka

MEDITACIJA

Krist

SLUŽBA RIJEČI
PRVA NEDJELJA DOŠAŠĆA

ČITANJA

Bdijte

jer ne znate kad će se domaćin vratiti. 4

HOMILIJA

pastir

8

KATEHEZA

slavi“

10

Mali vjeronaučni leksikon 13

SPOMENDAN

Foucauld

14

NAŠI POKOJNI

16

Naslovnica:

Slika preuzeta s: <https://opusdei.org>

mihael

36/2023.

Listić Policijske kapelanije sv. Mihaela Arkandela MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije,
 Godište XVII. (2023.), broj 36 (587); prva nedjelja došašća, 3. prosinca 2023.

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan, tel.: 22 712, 85 682; e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana, tel.: 22 715, 82 805, e-mail: vbakula@mup.hr

Došašće

Advent, došašće - ta riječ budi u svakom kršćanskom srcu posebne osjećaje. Misao nam se vraća na rane mise zornice s adventskim pjesmama u kojima odjekuju misli na navještenje Kristova začeca po anđelu Gabrijelu, na adventske vijence s četiri svijeće kao znaka onog vremena iščekivanja Kristova dolaska (za koje se mislilo da je trajalo 4 tisuće godina), a sve to upućuje na blizinu božićnih blagdana s njihovim posebnim čarom. Sve to pruža kršćanskom doživljavanju više sigurnosti, okriljenosti, svjetla i topline, a i to više u osjećaju iščekivanja i nadanja onog što bi trebalo doći nego u radosti već postignutog.

Kršćanska nas vjera potiče da neprestano budemo okrenuti prema budućnosti, uvijek ispunjeni nadom. Krist kao osoba središte je naše nade. A za njega znamo da je već došao, da je već živio, da nam je donio poruku spasenja. No upravo smo u toj poruci doznali da on na svršetku povijesti svakog čovjeka i svekolikog čovječanstva doći i očitovati, ostvariti.

Moramo se uvijek nanovo podsjetiti da se čitav svijet nalazi u adventu - došašću. Krist koji je već došao, koji na skriven ali stvaran način živi među nama, opet će sigurno doći; i mi ga očekujemo. Ne očekujemo ga grčevito zbrajajući biblijske brojeve, proizvoljno tumačeći razne događaje, iznuđujući razne poruke i glasove s neba, nego ustrajno radeći i izvršujući svoje zadatke u ovom svijetu, zalažući se za izgradnju Kristova kraljevstva već ovdje. To znači ona budnost o kojoj Krist u evanđelju govori.

Prvo čitanje: Iz 63,16b-17b; 64, 2b-7

O da razdreš nebesa i siđeš!

Čitanje Knjige proroka Izaije

Ti si, Gospodine, naš otac,
otkupitelj naš – ime ti je oduvijek.
Zašto, Gospodine, zašto si dopustio
da odlutamo s tvojih putova,
zašto dade da nam srce otvrdne
da se tebe više ne bojimo?

Vrati se, radi slugu svojih
i radi pleménâ baštine svoje!
O da razdreš nebesa i siđeš:
pred licem tvojim tresla bi se brda.

Odvijeka se čulo nije,
uho nije slušalo, oko nije vidjelo,
da bi bog koji, osim tebe,
takvo što učinio
onima koji se uzdaju u njega.
Pritječeš onomu što pravdu čini radosno,
onima što se tebe spominju
na putima tvojim;
razgnjevismo te, griješismo,
od tebe se odmetnismo.

Tako svi postasmo nečisti,
a sva pravda naša ko haljine okaljane.
Svi mi ko lišće otpadosmo
i opačine naše ko vjetar nas odnose.
Nikog nema da ime tvoje prizove,
da se trgne i osloni o tebe.
Jer lice si svoje od nas sakrio
i predao nas u ruke zločinima našim.
Pa ipak, Gospodine, ti si naš otac:
mi smo glina, a ti naš lončar –
– svi smo mi djelo ruku tvojih.

Riječ Gospodnja

Starozavjetno čitanje Prve nedjelje došašća donosi odlomke iz trećega dijela Knjige proroka Izaije, koji se u biblijskoj znanosti naziva Trito-Izaija. Ti su redci dio psalma koji je najvjerojatnije nastao nedugo nakon razorenja Jeruzalema i Hrama godine 587. pr. Kr. Tomu odlomku prethodi podsjećanje na Božje djelovanje u korist njegova naroda kroz povijest i poziv Bogu da svrne pogled na narod u nevolji.

Bogu je ovdje ponajprije dodijeljen naslov Otca i Otkupitelja te se kaže da je to njegovo ime odvijeka, što je utemeljeno na prethodnim redcima koji svjedoče o Božjem zauzimanju za narod. Stoga prorok osjeća da smije upitati Gospodina zbog čega i sada ne povede narod pravim putem, jer oni su njegove sluge i njegova baština. On očekuje Božji silan dolazak pri kojem će se »razderati nebesa«, a njegov će dolazak biti vidljiv i neprijateljima naroda. Bog je po svojim silnim djelima u korist onih koji se u njega uzdaju jedinstven u povijesti. Nakon spominjanja Božjega zauzimanja za pravednike, spominju se grijesi koji gnjeve Gospodina i uzrok su nečistoće naroda. Kao da se radi o obrednoj nečistoći koja čovjeka odjeljuje od Boga, pa mu se više ne mogu upućivati ni molitve te ljudi ostaju u grijehu. No prorok se opet vraća svomu refrenu i naziva Gospodina Otcem, koji oblikuje svoju djecu poput gline. On je, dakle, pun pouzdanja u Boga koji može promijeniti čovjeka i upraviti njegove stope na pravi put.

Otpjevni psalam: Ps 80, 2ac.3b.15-16.18-19

Bože, obnovi nas, razvedri lice svoje i spasi nas!

Pastiru Izraelov, počuj,
ti što sjediš nad kerubima, zablistaj,
probudi silu svoju, priteci nam u pomoć!

Vrati se, Bože nad vojskama,
pogledaj s neba i vidi,
obiđi ovaj vinograd:
zakrili nasad desnice svoje,
sina kog za se odgoji!

Tvoja ruka nek bude nad čovjekom desnice tvoje,
nad sinom čovječjim kog za se odgoji!
Nećemo se više odmetnuti od tebe;
poživi nas, a mi ćemo zazivati ime tvoje.

Posebnost ovog psalma je u antifoni koja se ponavlja unutar cjeline psalodijskog teksta Bože nad vojskama, obnovi nas, razvedri lice svoje i spasi nas“.

U svojevrsnoj autobiografiji psalmist oslikava trenutke izraelskog naroda u kojim on osjeća potrebu za Bogom, izvorom života i nade. Bog je pastir čiju ruku želi osjetiti izgubljeno stado.

Izrael želi ponovno postati vinograd Božji i podsjetiti se kako je Božja ruka ona koja taj vinograd njeguje i vodi.

Drugo čitanje: 1Kor 1, 3-9

Očekujemo objavljene Gospodina našega Isusa Krista.

Čitanje Prve poslanice sv. Pavla apostola Korinćanima

Braćo:

Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista!

Zahvaljujem Bogu svomemu svagda za vas zbog milosti Božje koja vam je dana u Kristu Isusu: u njemu se obogatiste u svemu – u svakoj riječi i svakom spoznanju. Kako li se svjedočanstvo o Kristu utvrdilo u vama te ne oskudijevate ni na jednom daru čekajući objavljene Gospodina našega Isusa Krista! On će vas učiniti i postojanima do kraja, besprigovornima u dan Gospodina našega Isusa Krista. Vjieran je Bog koji vas pozva u zajedništvo Sina svojega Isusa Krista, Gospodina našega.

Riječ Gospodnja

Apostol Pavao zahvaljuje za milost koju je Bog dao Korinćanima u Isusu Kristu te objašnjava da se ona sastoji od bogatstva što ga imaju u »svakoj riječi (grč. logos) i u svakom spoznanju (grč. gnosis)«. Tako riječ navještaja i znanje, koje označava iskustveno poznavanje Krista, omogućuju sigurnost vjere i njezina širenja. Riječ je o dva dara (karizme) osobito cijenjena među Korinćanima. Korinćani su osposobljeni – imajući za to sve potrebne darove – za pravo iščekivanje objavljenja Gospodinova, to jest njegova drugoga dolaska i dana suda. U međuvremenu sâm Gospodin, svojim Duhom, daje vjernicima snagu kako bi, do tada, bili besprijeborni, što je temeljni kršćanski stav, a Pavao ga često spominje skupa s čistoćom i svetošću. Bog sve to čini zato što je »vjieran«. Božja vjernost svojim obećanjima česta je starozavjetna tema, a u Novom zavjetu odnosi se na obećanje konačnoga uskrsnuća sviju i »zajedništva« (grč. koinonia) s Kristom, koje se ostvaruje već po vjeri i krštenju, a svoju će puninu imati u slavi.

Evandjelje: Mk 13, 33-37

Bdijte jer ne znate kad će se domaćin vratiti.

Čitanje svetog Evandjelja po Marku

U ono vrijeme:

Reče Isus svojim učenicima:

„Pazite! Bdijte jer ne znate kada je čas. Kao kad ono čovjek neki polazeći na put ostavi svoju kuću, upravu povjeri slugama, svakomu svoj posao, a vrataru zapovjedi da bdije. Bdijte, dakle, jer ne znate kad će se domaćin vratiti - da li uvečer ili o ponoći, da li za prvih pijetlova ili ujutro - da vas ne bi našao pozaspale ako iznenada dođe. Što vama kažem, svima kažem: Bdijte!“

Riječ Gospodnja

Ovo je završetak Isusova eshatološkog govora koji kod Mateja, Marka i Luke stoji između svršetka mesijanskog djelovanja i početka muke. Kod Marka je naglašenija neizračunljivost Isusova drugog dolaska i poziv na sadržajnu budnost. Tri puta u ovom kratkom odlomku potiče Isus svoje povijesne slušatelje i nas danas: "Bdijte!"

Čovjek koji polazi na put a upravu povjerava slugama, "svakome svoj posao" slika je Isusa koji poslije uskrснуća nije vidljivo prisutan u Crkvi, ali djeluje po svojim svjedocima. Ova parabola je Markova verzija parabole o talentima, odnosno minama. Marku je vlastito: "...a vrataru zapovjedi da bdi". Očito da se u Markovo vrijeme očekivala veća duhovna plodnost a time i veća vjernička budnost od nositelja starješinske službe u Crkvi. Starješine bi trebale davati primjer vjerničke budnosti svjedočkim življenjem i pastoralnim zalaganjem.

Zaključnim retkom priopćena je dužnost aktivne budnosti: "Sto vama kažem, svima kažem: bdijte!". Uskrsli Krist traži aktivno i plodno čekanje od svih svojih sljedbenika, ne samo od apostola i njihovih nasljednika u starješinskoj službi.

Iz ovog odlomka valja nam učiti da se sada odlučuje naša budućnost, jer od sadašnjeg vjerničkog ponašanja u svijetu ovisi eshatonski susret s Uskrsnim koji dolazi.

Nadalje, iz ovog odlomka učimo da je ljudska budućnost iznad svakog ljudskog planiranja i očekivanja. Kao što ne možemo proračunati trenutak dolaska, ne možemo sasvim naslutiti ni sadržaj Božje vladavine. Sada je potrebno i dovoljno biti otvoren za Boga koji dolazi, gledati dalje od onoga što s drugim ljudima možemo uplanirati i postići u toku zemaljskog života. To je divno izraženo u popričesnoj molitvi današnje mise u kojoj prosimo da "već sada dok hodimo kroz prolazno" naučimo "ljubiti i prihvaćati vrednote neba koje vazda ostaju".

Ulazeći u došašće kao vrijeme predanog i radosnog iščekivanja, pazimo da ostanemo gladni za duhovnim vrijednostima. Mi smo više od onoga što jedemo, proizvodimo, oblačimo i posjedujemo!V

Probudeni kršćani

Ima jedna simpatična priča koja ide ovako:

Neki otac kuca na vrata spavaće sobe u kojoj njegov sin spava.

‘Sine, probudi se!’, kaže otac.

Iznutra sin uzvraća:

‘Joj, tata, ja bih još spavao. Ne da mi se ustati!’

Nato će otac sada malo glasnije:

‘Sine, ustaj! Moraš u školu. Zakasnit ćeš!’

‘Ali, ja ne želim u školu!’, uzvraća sin. *‘*

Što to govoriš?! Zašto ne želiš u školu?’

‘Zbog tri razloga’, odgovara sin. *‘Prvo, u školi je tako dosadno; drugo, u školi me djeca zadirkuju; i treće, jednostavno ne podnosim školu!’*

Otac vidno uzrujan, odgovara sinu:

‘E kada tako govoriš, sada ću ja tebi nabrojiti tri razloga zašto moraš ići u školu: prvo, sine, to je tvoja dužnost; drugo, ti imaš 45 godina; i treće, sine, ne zaboravi da si ti učitelj i razrednik!’ (Anthony de Mello)

Često smo slični sinu iz priče. Rado bismo prespavali mnoge životne izazove, zatvaramo oči pred stvarnošću, bježimo u uspavanost koja poprima različite oblike: komotnost, površnost, ravnodušnost,

samozadovoljstvo. Ako svemu tome dodamo i duhovnu uspavanost koja zamračuje pogled na ono što je bitno i dragocjeno u životu, tada nije pretjerano reći da “većina ljudi spava, a da toga nisu ni svjesni. Rađaju se spavajući, žive spavajući, žene se spavajući, odgajaju djecu spavajući, umiru spavajući, a da se nikada nisu stvarno probudili”. (A. de Mello)

Isus u današnjem evanđelju kaže: Pazite! Bdižite jer ne znate kada je čas. Vrijeme došašća poziv je kršćanima na evanđeosku krepost budnosti. Gospodar treba biti stalno prisutan u mislima svojih sluga. Evanđeoska budnost, nadalje, znači budnost pred zlom u svim njegovim očitovanjima. Kršćanin se ne smije uljuljati u lažne sigurnosti. A to u konačnici znači da se učimo svjesno živjeti. Svaki čas bi mogao biti zadnji čas. Svaki trenutak je neponovljiv. Zbog toga moramo svjesno odlučiti uz što vežemo naše srce i pamet.

Svakodnevno smo izloženi mnoštvu poruka iz anonimnih središta moći, umotane u celofan tobožnjega humanizma, dobro kamuflirane, koje podmuklo ulaze u naš mentalni sklop, u naše obitelji. Padaju mi napamet riječ što ih je Gospodin uputio proroku Izaiji: “Idi, postavi stražara! Što vidi, neka javi! A stražar viknu: Povazdan, Gospodaru, stojim na stražarnici, čitavu noć

na straži prostojim!” (Iz 21, 6-11) Mogu li kršćani to reći o sebi? «Stražaru, koje je doba noći?» Je li znamo koje je doba noći? Ili kršćani spavaju kao i ostali i ništa ne primjećuju? Nitko ne bdije. Nema stražara, nema svjetiljki koje se stavljaju na stol da svijetle ukućanima. Ako je u nama kršćanima tama, kolika će tek biti tama u svijetu?! Vrijeme je da se oda sna prenelo!

Svakomu od nas, kaže Isus u prispodobi o čovjeku koji polazeći na put ostavlja svoju kuću slugama na upravu, Bog je povjerio posao u njegovoj kući koja je cijeli svijet. Mi katkada mislimo da smo beznačajni, da naš mali život nema većeg utjecaja na tijek zbivanja u svijetu. To je posvema pogrešna predodžba. Bogu je itekako

važno kako ćemo odigrati svoju ulogu na pozornici života. Valja biti budan kako bismo čuli Božje kucaje na našim vratima.

Što je naša ostavština? Ne mislim na financijsku ili materijalnu ostavštinu, nego na to kako smo potrošili život koji nam je Bog darovao? Što smo napravili sa svojim vremenom na zemlji? Što ćemo ponijeti sa sobom? Odgovor bi se trebao odnositi na našu duhovnost, na naša dobra djela, na to da smo u životu pomagali i voljeli druge. To je osnovna tema kršćanstva. Ako život sagledamo kao putovanje u sklopu kojega ostvarujemo svoju misiju za Boga, za druge i za sebe, tada nema mjesta pospanosti.

Fra Anđelko Domazet, Sužba Božja 51 /2011.

Došašće

Na početku smo došašća, adventa, znači na početku nove crkvene godine, ali i u vremenu koje s pravom znači da svijet kao cjelina živi u jednoj povijesti, koja se - znali mi ili ne - kreće prema ponovnom slavnom Kristovu dolasku, prema konačnoj Božjoj pobjedi.

Došašće znači također da je svaki čovjek i kršćanin u svojem cjelokupnom životu, a ne samo u ovom vremenu došašća, adventski čovjek, osoba došašća, koja ide ususret Božjem dolasku kroz slobodu, vjeru, nadu i ljubav.

Došašće nije neko pusto sjećanje na prošlo, nego ulazak čovjeka vjere, nade i ljubavi u onu stvarnost koja je počela, u povijest svijeta, u koju je Bog sam ušao i učinio je svojom poviješću. Ta je stvarnost i budućnost već u čovjeku skriveno prisutna i ona počinje upravo kroz vjeru. Sadašnjost nosi, kršćanski gledano, već budućnost u sebi, ta je budućnost Božja budućnost, snaga prisutna već u sadašnjosti, ali ne smijemo to u adventu svog života zaboraviti.

Krist živi u vjernicima kroz vjeru!

Potrudimo se u ovom došašću živjeti poniznu i trijeznu radost, punu iščekivanja!

Pokušajmo danas živjeti kao osobe došašća, tada ćemo oko sebe unositi svjetlo u tamu, radost u tužna srca, ohrabrenje u klonule duše, nadu u očajne i beznadne, konačno, živjet ćemo kao ljudi vjere koja jedino živi u ozračju adventa i nade.

Mise zornice

**Mise zornice mogu biti lijek protiv samoće, tjeskoba i strahova
- evo kako!**

Adventske zornice imaju neku posebnu draž. Jedni kažu da jedva čekaju da pođu na tu ranu jutarnju euharistiju, da se tamo raspjevaju i da se u ranu zoru nekako duhovno osvježe i vraćaju kući. Drugi pak kažu da im je teško misliti na te dane, jer bi htjeli svaki dan prisustvovati zornicama, a ipak je teško rano ustajati svaki dan.

Vjernici u gradu često ne znaju što zornice znače. Oni rano ustaju, nose djecu u vrtić, odlaze na posao, i tko da još misli na svoju religioznu dimenziju u rano jutro.

Živimo u stalnoj izmjeni dana i noći. Čini nam se kao da danju živimo, a noću zamremo. Duže ćeš živjeti ako manje spavaš, kažu ljudi. Noć je mračna, ona je pogodna za lopove, kradljivce i zasjede i čovjek je se boji. Danju slobodno hodamo, svi smo na ulicama, svi radimo, danju se sve vidi.

Noć je ujedno znak boli, tjeskobe i muke. Kao što postoji materijalna noć, postoji i noć duše. Postoje depresije koje ljude muče mjesecima i godinama. Postoje teške napasti i misli kojima se ljudi nikako ne mogu oprijeti. Postoje bolesti, tjeskobe koje ljude tjeraju da

viču i uzdišu. Postoje samoće od kojih čovjek osjeća kao da umire. Postoje uvrede od kojih se čovjek nikada ne može oporaviti. Postoje strahovi od ispita, od odlaska na fronte, od umiranja ili gubitka drage osobe. Ljudi žele da sve te patnje što prije prođu. Oni čeznu da nakon tih mračnih noći svoje duše ugledaju jutarnje svjetlo. Oni vape za komadićem zdravlja, života, sigurnosti. Za malo dobrote i za malo pažnje prema njima. Kao što stražar jedva čeka zoru da se više ne mora bojati na stražarskom mjestu, tako i čovjek koji pati jedva čeka da završi ta patnja, da nestane bol, da ode od njega depresija, da pobijedi sumnje, napasti i zlo. U takvoj noći čovjek jedva čeka jutro. Kad se pojavi zora, on je presretan, kad se pojavi malo olakšanja, svjetla, radosti, nade i mira, tada sve u njemu buja od radosti.

Prvi kršćani su povezivali materijalnu noć i noć duše. Noću su odlazili na sastanke i tamo molili i slavili euharistiju kako bi doživjeli zoru svojih osjećaja, savjesti i duše, a onda izlazeći sa sastanaka doživjeli i kraj noći. Tako su ostale zornice kao jeka biblijskih riječi: srca gore, evo zore, podignite glave, evo, približilo se vaše otkupljenje. Noć je poodmakla, dan se približio. Kraj je patnji, dolazi oslobođenje. Kraj je grižnji savjesti, dolazi oproštenje i otkupljenje. Kraj je preziru, dolazi sloboda i ljubav. Kraj je nehumanosti, dolazi čovjekoljubivost Božja. Tako očekujući u

svojim zornicama Božić, kršćani očekuju i konac svijeta, dolazak Isusa Krista, a to znači dolazak boljeg društva, dolazak mira, razumijevanja među ljudima, dobrote i topline u srcima.

Mnogim ljudima su noći duge. Ovisnici znaju da je njihova noć beznadna, alkoholičari se ne nadaju da njihova noć ima svanuće, napušteni nemaju nade da će biti opet prihvaćeni. Bolesni zatvorenik ne nada se da će ugledati slobodu. Ovisnik o svojim zločinstvima ne nada se da će opet biti častan čovjek. Čovjek stisnut grijehom ne vidi više nade. Svima njima žele zornice reći da će zora sigurno stići. Jer »Sunce pravde« dolazi u Isusu iz Nazareta. Svaki Božić obnavlja tu nadu. Crkva dovikuje čovječanstvu da se nada, Crkva želi pridignuti one koji su slomljena srca, da ožive.

Zora već sviće, dolazi dan i kraj tvojih muka. Ustani danas ranije, sjedni na rub kreveta i zavapi Bogu. Sjeti se da te on voli, to više što si patnik. Sjeti se da je Bog svemoguć, prihvati svoje muke i predaj ih u njegove ruke. Doživjet ćeš kako prihvaćena patnja oslobađa od patnje kad je s Isusom. Nemoj očajavati. Dan se bliži.

Prvo čitanje: Post 3, 9-15.20

Neprijateljstvo ja zamećem između roda tvojega i roda njezina!

Čitanje Knjige Postanka

Pošto je Adam jeo s drveta, zovne ga Gospodin, Bog: »Gdje si?« reče mu. On odgovori: »Čuo sam tvoj glas u vrtu; pobjah se jer sam gol, pa se sakrih.« Nato mu reče: »Tko ti otkri da si gol? Da nisi jeo sa stabla s kojega sam ti zabranio jesti?« Čovjek odgovori: »Žena koju si mi dao – ona mi je dala sa stabla pa sam jeo.« Gospodin, Bog, reče ženi: »Što si to učinila?« »Zmija me prevarila pa sam jela«, odgovori žena. Nato Gospodin, Bog, reče zmiji:

»Kad si to učinila,
prokleta bila među svim životinjama
i svom zvjeradi poljskom!
Na trbuhu svome puzat ćeš
i prašinu jesti sveg života svog!
Neprijateljstvo ja zamećem
između tebe i žene,
između roda tvojeg i roda njezina:
on će ti glavu satirati,
a ti ćeš mu vrebati petu.«
Svojoj ženi čovjek nadjene ime Eva, jer je majka svima živima.

Riječ Gospodnja

Prekršivši Božju odredbu, prvi ljudi otkrivaju da su goli te da nisu sposobni stupiti pred Boga u takvom stanju. Zato se kriju u zemaljskom vrtu u koji ih je Bog postavio. Kao slobodno i razumno biće čovjek je osobno odgovoran Stvoritelju za svoj neposluh, iako Adam prebacuje krivnju na Evu a ona na zmiju zavodnicu. Neposluhom su pokušali nadrasti svoje stanje ograničenih stvorova koji su odgovorni Stvoritelju. Mislili su, na nagovor Zmije, -da će postati "kao bogovi", a samo su još više otkrili svoju ljudsku golotinju i ograničenost. Bog najavljuje borbu između Zmije kao oličenja zla i Ženinog roda. Ženin potomak satirat će Zmiji glavu, a Zmija će njemu vrebati petu. Ženini potomci borit će se sa zlom u sebi i pobijedit će ga u Mesiji kao najboljem potomku najčistije Žene.

Ovo nas čitanje podsjeća na grijeh od kojeg je bila unaprijed izuzeta Majka Isusova. Ovo nas upozorava na činjenicu grijeha u nama i u svijetu. Ovo grešno stanje možemo nadvladati samo milošću Božjom, ne vlastitim čisto ljudskim zalaganjem. Na to nas podsjeća popričesna molitva današnje svetkovine u kojoj molimo da "primljena otajstva iscijele u nama rane onoga grijeha od kojeg si unaprijed očuvao bezgrešno začće blažene Marije".

Otpjevni psalam: Ps 98, 1-4

Bože, obnovi nas, razvedri lice svoje i spasi nas!

Pjevajte Gospodinu pjesmu novu
jer učini djela čudesna.
Pobjedu mu pribavi desnica njegova
i sveta mišica njegova.

Gospodin obznani spasenje svoje,
pred poganima pravednost objavi.
Spomenu se dobrote i vjernosti
prema domu Izraelovu.

Svi krajevi svijeta vidješe
spasenje Boga našega.
Sva zemljo, poklikni Gospodinu,
raduj se, kliči i pjevaj!

Psalam 98 je pohvala Bogu kao kralju svemira i ljudi. Nadahnuti pjesnik zove na hvalbenu pjesmu u čast Bogu koji čini djela čudesna: u burnim događajima povijesti čudesno izbavlja svoj narod spominjući se svoje dobrote i vjernosti. Danas pjevamo Bogu što je oslobodio Spasiteljevu Majku od sveopće ljudske grešnosti te što nam obećava pobjedu u životnoj borbi protiv zla u nama, ako se oslonimo na Ženina potomka.

Drugo čitanje: Ef 1, 3-6.11-12

Izabra nas u njemu

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Efežanima

Blagoslovljen Bog i Otac
Gospodina našega Isusa Krista,
on koji nas blagoslovi
svakim blagoslovom duhovnim
u nebesima, u Kristu.

Tako: u njemu nas sebi izabra
prije postanka svijeta
da budemo sveti
i bez mane pred njim;
u ljubavi nas predodredi za posinstvo,
za sebe, po Isusu Kristu,
dobrohotnošću svoje volje,
na hvalu slave svoje milosti
kojom nas zamilova u Ljubljenu.

U njemu, u kome i nama –
predodređenima
po naumu Onoga koji sve izvodi
po odluci svoje volje – u dio pade
da budemo na
hvalu Slave njegove-
mi koji smo se već prije
nadali u Kristu.

Riječ Gospodnja

Drugo čitanje je dio krsnog himna kojim blagoslivljamo Boga za krsnu milost. U krsnoj pridruženosti Kristu i opečaćenosti Duhom Svetim Bog nas je blagoslovio, izabrao, predodredio za posinstvo, zamilovao, obznanio nam Otajstvo te dao da "budemo na hvalu Slave njegove".

Jedna od tako "predodređenih" je i Isusova Majka koju je Bog izuzimanjem od sveopće grešnosti pripremio za Majku Spasiteljvu i sliku Crkve. To posebno izražava današnja prefacija: "Ti si Mariju očuvao od istočnoga grijeha, obogatio svojom milošću i pripremio za dostojnu Majku svome Sinu. Ona, prečista Djevica, imala je roditi Sina nevinog Jaganjca, koji oduzima grijehe svijeta. Ona označuje Crkvu, zaručnicu Kristovu, ljepotu bez ljage i bore. Nju si dao svome narodu za odvjetnicu milosti i uzor svetosti..."

Ovo nas čitanje potiče na blagoslovnu molitvu Bogu, dok su naše molitve uglavnom prosne. Blagoslivajući Boga za sve što kao ljudi i vjernici jesmo, mi kao stvorenja priznajemo svoju ovisnost od Stvoritelja i tražimo pomoć da se oslobađamo grešnosti koja je u nama.

Evandjelje: Lk 1, 26-38

Zdravo, milosti puna!

Čitanje svetog Evandjelja po Marku

U ono vrijeme: Posla Bog anđela Gabriela u galilejski grad imenom Nazaret k djevici zaručenoj s mužem koji se zvao Josip iz doma Davidova; a djevica se zvala Marija. Anđeo uđe k njoj i reče: »Zdravo, milosti puna! Gospodin s tobom!« Na tu se riječ ona smete i stade razmišljati kakav bi to bio pozdrav. No anđeo joj reče: »Ne boj se, Marijo! Ta našla si milost u Boga. Evo, začet ćeš i roditi sina i nadjenut ćeš mu ime Isus. On će biti velik i zvat će se Sin Svevišnjega. Njemu će Gospodin Bog dati prijestolje Davida, oca njegova, i kraljevat će nad domom Jakovljevim uvijek i njegovu kraljevstvu neće biti kraja.«

Nato će Marija anđelu: »Kako će to biti kad ja muža ne poznajem?« Anđeo joj odgovori: »Duh Sveti sići će na te i sila će te Svevišnjega osjeniti. Zato će to čedo i biti sveto, Sin Božji. A evo tvoje rođakinje Elizabete: i ona u starosti svojoj začne sina. I njoj, nerotkinjom prozvanoj, ovo je već šesti mjesec. Ta Bogu ništa nije nemoguće!« Nato Marija reče: »Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!« I anđeo otiđe od nje.

Riječ Gospodnja

Ovo je završetak Isusova eshatološkog govora koji kod Mateja, Marka i Luke stoji između svršetka mesijanskog djelovanja i početka muke. Kod Marka je naglašenija neizračunljivost Isusova drugog dolaska i poziv na sadržajnu budnost. Tri puta u ovom kratkom odlomku potiče Isus svoje povijesne slušatelje i nas danas: "Bdijte!"

Čovjek koji polazi na put a upravo povjerava slugama, "svakome svoj posao" slika je Isusa koji iza uskrsnuća nije vidljivo prisutan u Crkvi, ali djeluje po svojim svjedocima. Ova parabola je Markova verzija parabole o talentima, odnosno minama. Marku je vlastito: "...a vrataru zapovjedi da bdi". Očito da se u Markovo vrijeme očekivala veća duhovna plodnost a time i veća vjernička budnost od nosilaca starješinske službe u Crkvi. Zaključnim retkom priopćena je dužnost aktivne budnosti: "Sto vama kažem, svima kažem: bdijte!". Uskrsli Krist traži aktivno i plodno čekanje od svih svojih sljedbenika, ne samo od apostola i njihovih nasljednika u starješinskoj službi.

Iz ovog odlomka valja nam učiti da se sada odlučuje naša budućnost, jer od sadašnjeg vjerničkog ponašanja u svijetu ovisi eshatonski susret s Uskrsnim koji dolazi.

Nadalje, iz ovog odlomka učimo da je ljudska budućnost iznad svakog ljudskog planiranja i očekivanja. Kao što ne možemo proračunati trenutak dolaska, ne možemo sasvim naslutiti ni sadržaj Božje vladavine. Sada je potrebno i dovoljno biti otvoren za Boga koji dolazi, gledati dalje od onoga što s drugim ljudima možemo uplanirati i postići u toku zemaljskog života. To je divno izraženo u popričesnoj molitvi današnje mise u kojoj prosimo da "već sada dok hodimo kroz prolazno" naučimo "ljubiti i prihvaćati vrednote neba koje vazda ostaju".

Ulazeći u došašće kao vrijeme predanog i radosnog iščekivanja, pazimo da ostanemo gladni za duhovnim vrijednostima. Mi smo više od onoga što jedemo, proizvodimo, oblačimo i posjedujemo!

Komentari čitanja : Mato Zovkić, <https://www.ktabkbih.net>

Unaprijed oslobođena

Ponekad upitam suputnike u čemu je razlika između bezgrješnoga začeca i začeca po Duhu Svetomu. U načelu čujem odgovor kako su to dva imena jedne te iste stvari. Onda pitam koje se dijete rodilo devet mjeseci nakon bezgrješnoga začeca. Skoro svi odgovaraju kako je rođen Isus Nazarećanin.

I dok se sjedne strane možemo zgražati nad nedostatnim znanjem naših vjernika, s druge strane nam je ta spoznaja snažan poticaj za ispit savjesti. Stoga je, prije svake propovjedničke nadogradnje, potrebno napraviti dobre katehetske temelje. Da nam se ne dogodi da gradimo kuće na pijesku.

Zato je potrebno odgojiti se da znamo sebi i drugima reći ono što vjerujemo. Između svega ostaloga, valja jasno shvatiti razliku između bezgrješnoga začeca i začeca po Duhu Svetome.

Najjednostavnije rečeno: devet mjeseci nakon bezgrješnoga začeca rođena je Blažena Djevica Marija, a devet mjeseci nakon začeca po Duhu Svetomu rođen je Isus koji je Krist. Bezgrješno začecje se dogodilo kao što se događaju i sva druga

začeca samo što je Blažena Djevica Marija bila pošteđena iskonskoga (istočnoga) grijeha, a začecje po Duhu Svetome je jedinstven događaj jer je Isusa, bez sudjelovanja muškarca, Blažena Djevica Marija začela milošću Duha Svetoga.

Zabluda da je začecje po Duhu Svetome isto što i bezgrješno začecje dovodi nas do još krivljeg zaključka. Misli se: Ako je začecje bez spolnog sjedinjenja bezgrješno, onda je svako drugo začecje grješno. A to nas vodi prema tabuiziranju ili prijeziru ljudske seksualnosti i življenja vlastite spolnosti.

A istina je potpuno drukčija. Ljudska spolnost sama po sebi nije grešna. Ona je Božji dar čovjeku. Premda se i ona, poput svakog Božjeg dara, može zloupotrijebiti. Svaki međusobnom ljubavlju darovan spolni odnos jednog muškarca i jedne žene, koji su međusobno u braku, življenje je od Boga nam povjerenih darova, prema tome i hvalospjev Bogu i, ako dođe do začeca, sudjelovanje u Božjem stvoriteljskom činu. Po življenju vlastite spolnosti postajemo sustvoritelji. Postajemo Božji suradnici.

Možda bi bilo dobro za početak, da bude manje nepotrebne zbunjenosti, upotrebljavati izraz - neoskvrnjeno začecje. Molitve Crkve ističu Božju ljubav prema

Bogorodici koju je *unaprijed oslobodio*, odnosno *unaprijed očuvao svake ljage grijeha*. Bog, ne prisiljavajući djevojku iz Nazareta, ali znajući kakav će odgovor slobodna dati, unaprijed je poštedio svakoga pa i iskonskoga grijeha.

Ona, *unaprijed oslobođena*, svojim pristankom na bogomajčinstvo omogućila je da se po njoj rodi onaj koji će svakoga čovjeka osloboditi grijeha i vječne smrti. Ona, unaprijed očuvana, prihvaćanjem Božje volje omogućila je utjelovljenje onoga koji će, nakon spasonosnoga vazmenog otajstva, poslati svakome od nas Duha Svetoga da nas čuva i očuva za kraljevstvo nebesko u kojemu su nam pripravljena mjesta.

Stoga imamo potpuno pravo štovati ženu koja je prepoznala svoje poslanje i ispunila ga, moleći njen zagovor u našem nastojanju da shvatimo koja je Božja volja za nas i da ju ustrajno živimo.

Spominjane neoskrvnjenoga začeca i začeca po Duhu Svetome daje i jako svjedočanstvo da ljudski život započinje začecem te da svaki čovjek, već od začeca, ima vlastito dostojanstvo i nedokidiva prava. Poglavito pravo na život. Zato mi koji u Krista vjerujemo, a Blaženu Djevicu Mariju štujuemo i molimo za zagovor, nikada se ne smijemo umoriti u nastojanju da se poštuje svaki ljudski život od prirodnoga začeca do prirodne smrti.

Služba riječi 278/15

Ivanka Demčuk, *Blagovijest*, <https://www.ivankademchuk.com/>

Bezgrješno začće

Prosinac je mjesec obrata, mjesec završetaka i početaka.

Dani su sve kraći, a primicanje nove godine navodi nas da se osvrnemo na godinu na izmaku. No, uz osvrt na prošlost, potrebno je pogled usmjeriti na novi početak.

Sve stvoreno, tako i mi sami, svoj početak imamo u otajstvu Boga. Bog se postupno objavljuje kroz povijest. Njegovu objavu prihvaćamo strpljivo i hrabro u povjerenju, premda nam počesto nije jasna. Bog je tajna koju nikada nećemo u potpunosti razumjeti, ali uz vjeru i povjerenje, uz Božju milost, s lakoćom možemo živjeti s njom. Zato nikad ne prestajemo slaviti svoj početke. Početak - Boga ne zaboravljamo, on je temelj našeg bića.

Počelo je došašće, početak nove crkvene godine. Veselimo se Božiću, blagdanu početka Božje prisutnosti među nama u djetetu Isusu.

I danas slavimo svetkovinu početka, početka Marijina, svetkovinu Bezgrješnog začća Blažene Djevice Marije.

Što zapravo slavimo?

Današnja svetkovina često se miješa s blagdanom Navještenja Gospodinova, kada je Marija djevičanski začela Isusa.

Blagdanom Bezgrješnog Začća slavimo Božju milost kojom je Marija koja je začeta bračnim sjedinjenjem njezinih roditelja.

Danas slavimo blagdan Božjeg početka, i to je uvijek početak milosti. Marija pripada ovom početku na jedinstven način. U njoj počinje naše otkupljenje. Ona mu pripada kao otkupljena unaprijed radi Krista, otkupitelja.

Marija će u svome krilu nositi Utjelovljenog Boga, Riječ koja je postala tijelom. Božja volja je da se Isus, Sin, Druga Božanska Osoba Presvetog Trojstva, rodi od žene (Otk 12, 1, Ivan 19,26).

Svetkovina Bezgrješnog Začća je blagdan koji, kao i došašće, prepoznaje potrebu pripreme za dolazak Kralja Kraljeva i Gospodara. To je svetkovina koja, poput rodoslovlja u evanđeljima, ukazuje da je Isus dio mnogo duže i šire povijesti.

Naša priprava je dio nama darovane njegove milosti. Kroz cijelo vrijeme Bog je radio na tome da nas pripremi za naše spasenje, a Bezgrješno začće dio je te priprave, priprave za Isusov dolazak.

Zbog ovog početka Bog će biti sve u svemu. Zato je blagdan Bezgrješnog Začeca i naš blagdan. Naša ljudska povijest, s početkom u Bogu, ali i s poviješću naših grijeha, Bog je prihvatio u ljubavi i praštanju. Naša krivnja i grijeh ne mogu zaustaviti Božju milost.

Iz dubine svoga bića, Blažena Djevica Marija pokazuje nam ono što će s nama milošću Božjom biti jednog dana, bit ćemo potpuno ispunjeni Božjom ljubavlju.

Bezgrješno začecje

Bezgrješno začecje je nauk da je Bog Mariju, Isusovu majku, očuvao od istočnog grijeha od samog trenutka njezina začeca. Znači, Marija je začeta bez istočnoga grijeha. Začeta je naravnim spolnim činom njezinih roditelja.

Svetkovina Bezgrješnog začeca, u Istočnoj crkvi slavi se već od šestog stoljeća. Pod utjecajem istočnog kršćanstva dijelovi zapadne Europe uveli su blagdan Marijina začeca u 9. ili 10. stoljeću. Slavljenje Bezgrješnog začeca osobito se širi vrijeme gotike. Godine 1477. dobiva i potvrdu. U Španjolskoj godine 1644. postaje zapovijedanim blagdanom, a godine 1708. postaje zapovijedanim blagdanom u cijeloj Katoličkoj crkvi.

Godine 1854., Papa Pio IX. proglasio je tu vjersku istinu dogmom Katoličke Crkve. Po riječima tog dokumenta Blažena Djevica Marija "bila je od prvog trenutka svoga

Anton Dominik Fernkorn,
Bogorodica s četiri anđela, Zagreb, Kaptol
<https://travelcroatia.live>

začeca, jedinstvenom milošću i povlasticom svemogućeg Boga i zbog budućih zasluga Isusa Krista, Spasitelja ljudskog roda, sačuvana od svake mrlje istočnog grijeha" (bula Ineffabilis Deus).

Bezgrješno začecje spada u svetkovine, a liturgijski se slavi 8. prosinca.

Obećanje četiriju svijeća

U svoj stan postavite adventski vijenac (ili panj). Adventski vijenac je znak da naš život koji se često raspada, ponovno postaje cjelovit i zaokružen. (Panj pak podsjeća na nadu o ispunjenju proročke riječi kod Izaije: „Isklijat će mladica iz panja Jesejeva, izdanak će izbiti iz njegova korijena...“).

Prije svake nedjelje došašća zapalite jednu svijeću i mirno pogledajte na svijeću, na ono što ona u nama izaziva, pokreće. Blago svjetlo svijeće dovodi nas u dodir s vlastitom čežnjom. A to je obećanje.

Prva svijeća je obećanje da ćemo postati jedno sa samima sobom, sporazumni sa svojim životom.

Druga nas svijeća poziva da dopustimo da blago svjetlo poteče u naše odnose. Pogledajte u ovome toplom svjetlu na svoga partnera umjesto da ga prosuđujete. Tamne sjene koje su se spustile na odnos, obasjat će vas i rasvijetliti.

Treća svijeća hoće pustiti da Kristovo svjetlo prodre u sva područja vašega tijela, vaše duše i vašega duha, da bi se sve u vama preobrazilo.

Četvrta svijeća upućuje na četiri počela, na zemaljsko. Sve što se odnosi na vašu svakodnevicu – zarađivanje novca, rad ili stanovanje – hoće biti preobraženo Kristovim svjetlom, da bi u vašemu životu Bog poprimio obličje i sve rasvijetlio.

Zadržite osobni ili obiteljski obred adventskoga vijenca (ili panja). Možete zapjevati koju adventsku pjesmu ili poslušati adventsku glazbu. Možete glasno izgovoriti nekoliko prošnji:

Što je moja čežnja za mene, za moju obitelj, za ljude oko mene, za široki i prostrani svijet?

Čemu se nadam dolaskom Isusa Krista u moj i naš svijet?

Phil Bosmans

Mali vjeronaučni leksikon

New Age

New Age, engleski: *novo doba*, pojam koji označuje središnju misao svjetonazornoga pokreta što se 1960-ih pojavio u SAD-u (unutar »demodernizacije« kultura mladih u Californiji), a desetljeće potom proširio i u Europi. Pokret ističe doživljaj, a protivi se tehnologijama i znanstvenoj slici svijeta. Promiče preobrazbu svijesti u novu planetarnu svijest, zagovara ekologiju, povratak od antropocentrizma k biocentrizmu. Doima se kao sinkretističko duhovno gibanje koje u sebi združuje elemente židovsko-kršćanske tradicije, istočnih religijâ, → gnoze i → okultizma te modernih znanosti o prirodi prožetih astrologijom. Simbol mu je Vodenjak, s kojim dolazi novo svjetlo, a prestaje vrijeme Ribe (simbol kršćanstva). New Age najava je toga novog doba koje sa sobom donosi preobrazbu ljudske duše i svijeta u cjelini.

Nicejsko-carigradsko vjerovanje

Nicejsko-carigradsko vjerovanje, također Nicejsko-carigradski simbol vjere, najrašireniji je tekst Vjerovanja u kršćanskim Crkvama. Prihvaćeno je 381. na Prvom carigradskom saboru, a predstavlja proširenje ranijeg Nicejskog vjerovanja koje je prihvaćeno 325. na Prvom nicejskom saboru. Izričitije definira nauk o Presvetomu trojstvu.

Osnova su mu vjeroispovjedni obrasci koji su se upotrebljavali u Siriji i Palestini, a osobito u Cezareji. Moli se ili pjeva u katoličkoj i pravoslavnoj liturgiji.

Ovo Vjerovanje, kao sažeti izričaj svoje vjere prihvaćaju Rimokatolička Crkva, Pravoslavne Crkve, Istočne pravoslavne Crkve, Asirska Crkva Istoka, Engleska crkva, Luteranske crkve i većina ostalih protestanata.

Nikodem

Nikodem, grčki: Νικόδημος, Nikódēmos, latinski: Nicodemus), u Novom zavjetu, ugledni Židov, farizej, član jeruzalemskoga Velikog vijeća (Sinedrija). Potajice se upoznao s Isusom i njegovim naukom. U Velikome vijeću branio Isusa i donio pomast za njegov pogreb. Pripisuje mu se autorstvo apokrifnog Evanđelja po Nikodemu, koje se sastoji od dvaju starokršćanskih spisâ: Povijest nauka Pilatova (Acta Pilati) i Kristov silazak u podzemlje (Descensus Christi ad inferos) iz IV. st.

<https://www.enciklopedija.hr/>

<https://hr.wikipedia.org/>

Opći religijski leksikon, LZ Miroslav Krleža, Zagreb, 2002.

Ivan Damaščanin

4. prosinca

Sveti Ivan, pravim imenom Yahia ibn Sargun ibn Mansur, rođen je u Damasku u Siriji oko 645. godine, a umro je 4. prosinca 754. u samostanu Mar Saba kraj Jeruzalema. Zahvaljujući svojoj govorničkoj darovitosti, prozvali su ga "Chrysorrhoas", "zlatna bujica" - onaj koji teče zlatom). Bio je glasoviti teolog i crkveni otac.

Katolička crkva ga drži posljednjim od crkvenih otaca, a od 1890. godine ga časti kao crkvenog naučitelja.

Potomak je ugledne arapske kšćanske obitelji iz Damaska. Drugu polovicu svoga života je proveo kao redovnik u samostanu Mar Saba jugoistočno od Jeruzalema.

Očev nasljednik

U vrijeme Ivanova rođenja Damask je bio glavni grad islamskog carstva pod Kalifom Muawiya I. (661.-680.). Ivanov otac Sargun ibn Mansur je obavljao unosnu i nasljednu službu kao kalifov rizničar ili ministar financija, a mali Ivan se igrao s nešto starijim kalifovim sinom, koji je kasnije i sam postao Kalif Yazid I. Očev položaj mu je pomogao u brzom napredovanju u naobrazbi. Ivanu su bile 23 godine, kad je prema predaji njegov otac otkupio i posvojio

ratnog zarobljenika, redovnika Kuzmu, učenog Grka iz Italije. Kuzmi je povjerio obrazovanje svoga sina.

Gospa mu ruku vratila

Zahvaljujući svom izuzetnom učitelju, Ivan je brzo napredovao u glazbi, astronomiji, bogoslovlju, a bavio se i Aristotelovom metafizikom i logikom. Navodno mu ležala i algebra i geometrija. Poslije očeve smrti Ivan je preuzeo očevu službu, te je postao Protosymboulos, vrhovni vijećnik grada Damaska. Kad je za vrijeme Kalifa Abd al-Malika (685.-705.) zavladao neprijateljsko držanje prema kršćanima, Ivan je napustio državnu službu. Bio je još i oklevetan s veleizdaje, pa mu je za kaznu odrezana ruka. Pobožna predaja drži, da mu je čudom vraćena odrezana ruka. Zagovorom Presvete Bogorodice Ivan je opet dobio svoju ruku. Tako je nastalo štovanje "Bogorodice Trojeručice". Ta se glasovita ikona do 13. stoljeća čuvala u Srbiji, dok konačno nije dospjela u grčki Hilandar na svetu goru Atos.

Ivan u samostanu

Zajedno sa svojim učiteljem Kuzmom, 700. godine je stupio u samostan Mar Saba kod Jeruzalema. Međutim, tamošnji redovnici nisu baš držali do obrazovanja. Spominje se čak da su ga subraća u samostanu ometala u znanstvenom radu. Istom kasnije su nastala brojna djela, a posebno himni, molitve, liturgijski tekstovi, skladbe, koje se do danas rabe u liturgiji istočne Crkve. Ivan je stekao ime učenjaka, teologa, propovjednika i pjesnika. Postao je savjetnik jeruzalemskog patrijarha Ivana V. koji je Ivana zaredio za svećenika.

Borba za svete slike

U Istočnom rimskom carstvu 726. godine počela je borba protiv štovanja svetih slika, koju je započeo car Lav III. i Konstantin V. Crkva se u cijelom carstvu našla pred raskolom. Redovnici su se međutim zalagali za štovanje svetih slika. Posebno su se

isticali oni redovnici koji su živjeli izvan domašaja bizantske vlasti - u islamskom području. Ivan je bio jedan od najodlučnijih zagovornika štovanja slika. Razvio je pravu teologiju o ikoni, koja je održala posve određeni stil ikonopisanja današnjeg pravoslavlja. Rekao je: "Kad nemam knjiga i kad nemam vremena za čitanje, odlazim u crkvu, zajedničko lječilište duša , pritisnut

mislima kao trnjem". Hrabro je napadao edikte bizanskog cara Lava III. koji je žestoko napadao i zabranjivao štovanje ikona. Ivanovo je djelo "Izvor spoznaje", jedno od prvih djela istočne teologije. Neki su ga prozvali Tomom Akvinskim kršćanskog Istoka. Ivan je otac kršćanske mistike.

Zaštita svetoga Ivana

Umro je u dubokoj starosti od 104 godine. Do 12. stoljeća njegove su se moći čuvale Jeruzalemu, a onda su prenešene u Carigrad, u samostan kecharitomene. Od tada im se gubi svaki trag.

Papa Lav XIII. ga je 1890. godine proglasio naučiteljem Crkve. Zaštitnik je bogoslova u Istočnim crkvama. Zaštitnik ljekarnika, bolesne djece i ikonopisaca. Zbog svog arapskog podrijetla nerijetko se slika s turbanom na glavi. Slavi se i na Zapadu i na Istoku 4. prosinca. Ime je hebrejskoga porijekla i znači: Bog se smilovao, Božji dar.

NAŠI POKOJNI

MARKO ANIĆ - KALIGER,

PU splitsko - dalmatinska, Makarska, 3. prosinca 1992.

VINKO MILAS,

PU zagrebačka, 3. prosinca 1992.

IVAN HODAK,

PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 4. prosinca 1991.

IVICA LEVAKOVIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 4. prosinca 1991.

JOSIP KREČAK,

PU bjelovarsko - bilogorska, Zagreb, 5. prosinca 1991.

MIRO MAMIĆ,

(MUP), PU brodsko - posavska, Filipovac, 5. prosinca 1991.

BOŠKO MIKULIĆ,

PU osječko - baranjska, Antunovac, 5. prosinca 1991.

BOJAN TREBUŠAK,

MUP, Lipik, 5. prosinca 1991.

ŽELJKO GRGANIĆ,

PU brodsko - posavska, Lipik, 6. prosinca 1991.

JOZO PETAK,

PU bjelovarsko - bilogorska, Pakrac, 7. prosinca 1991.

ZVONKO STANIĆ,

PU brodsko - posavska, Nova Gradiška, 8. prosinca 1991. (umro)

POČIVALI U MIRU